

Универзитет у Нишу

Доц. др Јелена Османовић Зајић

РЕЦЕНЗИЈА РУКОПИСА УЧЕЊЕ У ПАНДЕМИЈИ – *SUMMA* УТИСАКА

Рукопис *УЧЕЊЕ У ПАНДЕМИЈИ – SUMMA УТИСАКА* представља тематски зборник радова који је настао након одржаног научног скупа организованог од стране Центра за савремена филолошка проучавања младих истраживача при Филозофском факултету Универзитета у Нишу 2021. године.

Садржај зборника сачињен је из пет груписаних тематских целина. У оквиру прве целине *Изазови учења у пандемији у теорији и пракси* сврстано је укупно пет радова са веома значајним налазима истраживања. У радовима се аутори баве проучавањем електронске књиге као видом информацијско-комуникацијске технологије значајним за реализацију наставе на даљину, научно-истраживачким радом у доба пандемије, искуствима са снимања часова за платформу РТС-а „Моја школа“, искуствима студијске размене у пандемији и на крају анализом сасвим посебног уџбеника „Причај српски да те цио свијет разумије“ за учење српског језика као страног. На основу свих ових главних извода наслова, сасвим је оправдан назив поглавља који говори о различитим изазовима учења у теорији и пракси у време пандемије изазване ковидом 19. Друга целина, односно поглавље, односи се на *наставу у пандемији из угла ученика, студената и предавача*. Радови сврстани у оквиру поменутог поглавља односе се на анализу значајних сегмената: 1. образовања у основним школама за време пандемије; 2. изазова учења студената основних академских студија србистике за време пандемије; 3. потенцијалних решења за побољшање квалитета онлајн универзитетске наставе студената србистике; 4. мотивације за учење, и то из перспективе студената Аустрије, Хрватске и Србије; 5. онлајн-наставе српског језика као страног на Тјенцијском универзитету за стране студије; 6. изазова у настави књижевности за бруцоше, при чему се истиче значај индивидуалног приступа у раду; 7. такмичења из српског језика и књижевности у основној школи у време пандемије; 8. перспектива ученика средњих школа о години учења у време пандемије; 9. наставе у доба пандемије из угла студената филолошких наука пет земаља (Русија, Пољска, Словенија, Мађарска и Србија). У горе таксативно наведеним радовима може се сагледати да је

пандемија једнако погодила образовни систем сва три нивоа школског система васпитања и образовања; такође, може се сагледати да су промене евидентне како у нашој земљи тако и у свету. У радовима је коришћена богата методолошка апаратура и поред значајних теоријских радова, посебан допринос другог поглавља овог тематског зборника јесте и велики број емпиријских истраживања. Треће поглавље зборника носи назив *Школске/високошколске секције у пандемији*. У оквиру овог поглавља налазе се значајне интердисциплинарне и мултидисциплинарне и изнад свега, као и у претходним поглављима, значајне педагошке теме које се односе на анализу: 1. значаја медија у креирању слободног времена младих; 2. посебно конструисане секције под називом „Уметност има реч – упркос светској пандемији“; 3. друштвених мрежа у контексту савремене наставе (у овом раду су приказани резултати пројекта *Школограм*); 4. филоблога у време пандемије: између учења и екапизма.

Четврта тематска целина зборника окупља радове који се односе на *методику наставе филологије у пандемији*. Овде је на примеру часова руског језика анализирана улога интернета у усавршавању онлајн-наставе, затим извршена анализа могућности коришћења подкастова у онлајн-настави књижевности. Анализом ових сегмената свакако се може допринети успешнијој реализацији онлајн-наставе. На крају, последње, и не мање важно поглавље, слови: *Перспективе наставе књижевности у условима онлајн-образовања*. Сагледавши и све друге радове овог зборника који својом тематиком припадају некој другој целини, они отварају значајне видике и управо указују на најразличитије могућности реализације наставе књижевности у онлајн-окружењу и њих је небројано много. У духу претходно анализираних, у оквиру овог петог поглавља налазе се радови: 1. епска народна књижевност током пандемије: анализа песама *Зидање Скадра* и *Почетак буне против дахија*; 2. метод давања повратне информације у четири корака – развој иновације у настави књижевности у време пандемије. Тематика указује колико је широк дијапазон различитих филолошких, педагошких, психолошких, историјских и друштвених феномена које обухвата тематски зборник *Учиње у пандемији*, где *Сумма утисака* стоји потпуно оправдано уз главни назив.

Драгоценост коју зборник доноси указује на постојање плуралитета идеја, која на један сасвим изванредан, кохерентан начин, интер и мултидисциплинарно уједињује ауторе текстова. Посебна похвала односи се на чињеницу да идеје и искуства проистекла из

процеса истраживања долазе нам од различитих профила – ученика, студената и професора. Наиме, међу ауторима су и студенти и истраживачи и универзитетски професори. Том приликом су обухваћени и налази истраживања које обухватају домене основношколског, средњшколског и високошколског образовања.

На основу изложеног, топла препорука је да се тематски зборник *Учење у пандемији* – *summa утисака* публикује, јер нуди значајне садржинске, методолошке, теоријске и емпиријске налазе са којима треба да се упозна шира научна јавност.

У Нишу,

20. 10. 2022. године

Доц. др Јелена Османовић Зајић

